

1ste ontwikkeltafel Maritiem Vliegkamp De Kooy en Luchthaven Den Helder

Datum Woensdag 3 december 2025
Locatie Theater De Kampanje (Willemsoord 63, 1781 AS Den Helder)
Onder leiding van kwartiermakers Reinier Kalt en Jim Wouda van bureau Dietz

Inleiding

Eind vorig jaar kwamen betrokkenen organisaties samen om in gesprek te gaan over de toekomst van Maritiem Vliegkamp de Kooy en Luchthaven Den Helder. Deelnemers waren onder andere vertegenwoordigers vanuit de offshore-sector, drone- en luchtvaartinnovatie, onderwijsinstellingen, regionale bedrijven, van de ministeries van Defensie en Economische Zaken, gemeente Den Helder en provincie Noord-Holland

Het doel was om elkaar te ontmoeten, ideeën te delen en in gesprek te gaan over kansen en mogelijkheden voor een intensiever en breder (mede)gebruik van zowel het militaire vliegkamp als de civiele luchthaven (geëxploiteerd door Den Helder Airport CV).

Op 14 oktober 2025 tekenden betrokken overheden al een intentieovereenkomst, met een duidelijke uitnodiging aan de Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Klimaat en Groene Groei om ook aan te sluiten.

Deelnemers aan de ontwikkeltafel spraken uit dat zij elkaar vaker willen ontmoeten en willen samenwerken aan innovatie, nieuwe kansen en een toekomstbestendig gebruik van de luchthaven. Woorden die daarbij centraal stonden waren: *energie, verandering, uitdagend, verbindend, ketenbenadering, samenwerken, vertrouwen en kansen benutten*.

Tegelijkertijd spelen er ook zorgen, zoals: *ervaringen uit het verleden, ontbreken van (beslissende) partijen, onduidelijke structuur, te weinig focus vanuit de overheid, knelpunten in wet- en regelgeving en onvoldoende flexibiliteit in het dagelijks gebruik*.

Waarom ontwikkeltafels?

Maritiem Vliegkamp de Kooy (MVKK) en Luchthaven Den Helder (LDH) liggen op een strategische plek aan de Noordzee en de Waddenzee. Hier komen veiligheid, energie en innovatie samen. De luchthaven is belangrijk voor maritieme patrouille, defensietaken, offshore-logistiek en de energietransitie.

Gemeente Den Helder, provincie Noord-Holland en Defensie willen samen met betrokken partijen werken aan de doorontwikkeling van de luchthaven, met ruimte voor nieuwe hangaars, en innovatieve ontwikkel- en maakbedrijven. Focus ligt daarbij op de ontwikkeling van maritieme drones en duurzame brandstoffen.

Het vertrekpunt is de rapportage *Toekomstperspectief Luchthaven Den Helder* (NLR) uit eind 2024.

De gezamenlijke ontwikkeling van maritieme drones — slimme, schone luchtvaartuigen die bijdragen aan veiligheid, monitoring en onderhoud op zee wordt door iedereen gezien als een belangrijke stap. Zo groeit Luchthaven Den Helder uit tot een proeftuin voor de luchtvaart van de toekomst, en een krachtige motor binnen de ontwikkeling van het Maritiem Cluster Den Helder (OMC).

Doel van ontwikkeltafels is het verbinden van bestaande en toekomstige samenwerkingen op het gebied van innovatie en onderwijs. En we verbinden kennispartijen aan marktinitiatieven, en langdurige (commerciële) gebruikers van de luchthaven aan de behoeften van Defensie (zowel Marine als Luchtmacht).

Deze 1ste ontwikkeltafel stond in het teken van het verkennen van de (markt)vraag, wensen en ideeën op te halen en interesse te wekken om gezamenlijk invulling te gaan geven aan het uitbouwen van een civiel-militair ecosysteem rondom Maritiem Vliegkamp de Kooy en Luchthaven Den Helder.

Programma 1^e ontwikkeltafel

Na de inloop openden kwartiermakers Reinier Kalt en Jim Wouda de bijeenkomst. Vervolgens sprak wethouder Fotigui Camara de aanwezigen toe over de kansen en ontwikkelingen in en rond Den Helder.

Bestuurlijke inleiding

Wethouder Camara benoemde onder andere de kansen op gebied van:

- energie op zee en aanlanding daarvan,
- ontwikkeling van maritieme drones,
- onbemande luchtvaart,
- elektrificatie van de luchtvaart,
- samenwerking met provincie Noord-Holland, Defensie (met name de marine) en lokale kennis- & ontwikkelpartners,
- de ondertekende intentieverklaring voor de toekomstige ontwikkeling Maritiem Vliegveld De Kooy en Luchthaven Den Helder.

Toekomstbeelden

Daarna volgden drie presentaties over de gewenste toekomst en samenwerking.

Toekomstbeeld 1 - Ontwikkeling ecosysteem MVKK/LDH (Hessel Hiemstra, [Maritiem Cluster](#))

Met een overzicht van toekomstige projecten Maritiem Cluster en regionale impact.

[Bekijk hier de presentatie.](#)

Toekomstbeeld 2 - Ecosystemen rondom Defensie (Ralph Montulet, Koninklijke Luchtmacht)

Over samenwerking, onderhoud, logistiek, innovatie, arbeidsmarkt en opleidingen en het voorbeeld vliegbasis van Vliegbasis Woensdrecht.

[Bekijk hier de presentatie.](#)

Toekomstbeeld 3 – Regionale samenwerking en eVTOL-ontwikkeling (Paul Verbruggen, METIP)

Over de rol van METIP als broedplaats voor innovatie, waar start-ups prototypes kunnen ontwikkelen met toegang tot experts, financiers en een relevant netwerk, met focus op eVTOL (Electric Vertical Take-Off and Landing) vliegtuigen.

[Bekijk hier de presentatie.](#)

Samenvatting en acties n.a.v. toekomstbeelden

De presentaties werden positief ontvangen. Het voorbeeld Woensdrecht werd breed gewaardeerd. De aanwezigen benadrukten de bestaande kansen en de rol die Den Helder Airport daarin nu al vervuld. Een belangrijk knelpunt is de wet- en regelgeving vanuit het Rijk, vooral waar ruimte voor experimenteren nodig is. En actieve betrokkenheid bij initiatieven vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is essentieel. Om te voorkomen dat Defensie zelfstandig (en wellicht buiten Nederland) gaat experimenteren, waardoor kansen voor samenwerking tussen markt, overheid en kennisinstellingen (triple helix-effect) gemist worden.

Ook actieve betrokkenheid van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei is belangrijk voor de kansen voor energie-opwek op zee, de bescherming van de (kritieke) infrastructuur op zee (denk aan het Programma Bescherming Noordzee Infrastructuur (PBNI)) en het elektrificeren van de luchtvaart.

Het Ministerie van Economische zaken was vertegenwoordigd via de ambtelijk accounthouder Noord-Holland.

En tegelijk werd geconstateerd dat bouwen aan de kansen rond de Luchthaven, met alle mogelijkheden die bestaande regelgeving wél biedt noodzakelijk is om aan rijkspartijen te laten zien welke strategische rol Den Helder kan spelen in nationale opgaven.

En: de regionale impact van Maritiem Vliegveld de Kooy en Luchthaven Den Helder is omvangrijk en kan uitgebouwd worden om zo de economische positie van Noord-Holland-Noord te versterken.

Deeltafels inventarisatie kansen, wensen en mogelijkheden voor samenwerking:

In twee gemengde deelgroepen bespraken deelnemers dezelfde centrale vraag:

Wat zijn jullie wensen en ideeën voor de luchthaven van de toekomst?

De gesprekken volgden drie onderdelen uit de intentieovereenkomst “Samen aan de slag met toekomstige ontwikkeling Maritiem Vliegveld De Kooy en Luchthaven Den Helder”:

1. De ontwikkeling en innovatie van maritieme drones en onbemande helikopters
2. Duurzame brandstoffen als onderdeel van de verduurzaming van de luchtvaart
3. Samenwerking onderwijs- en kennisinstellingen

De verzamelde input kunt u [hier](#) downloaden en vormt de basis voor toekomstige ontwikkeltafel(s).

De opbrengst op hoofdlijnen

Momentum benutten

Ontwikkelingen in de wereld en innovatie gaan nu erg snel. Nu doorpakken is noodzakelijk.

Eigenaarschap nemen

Iedere partij heeft een eigen verantwoordelijkheid om ideeën en kansen om te zetten in concrete initiatieven, experimenten en pilots. Daarbij dient men elkaars kennis en kunde te betrekken en elkaar tijdig te informeren.

Netwerken beter benutten

Aansluiten I&W en KGG is nodig. Partijen zijn niet altijd in staat actief bij te dragen, maar kunnen wel ondersteunen en/of ruimte geven om te kunnen experimenteren of pilots te draaien. Kies voor een actieve houding – laat zien wat we (al) kunnen. houding.

Concrete stappen zetten

Er is al veel gebeurd op het gebied van experimenteren. Denk aan al gehouden en al geplande dronevluchten, het actief door Den Helder Airport aansluiten bij Europese samenwerkingsverbanden, afspraken over elektrificatie van de luchtvaart en de betrokkenheid van het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum op verzoek van het Maritiem Cluster. Goed om door te pakken en bredere betrokkenheid van overheden en bedrijfsleven te activeren.

Bestaand gebruik blijft belangrijk

Militaire en civiele (bemande) vluchten blijven de aankomende jaren de kerntaak. Innovatie en experimenten zijn noodzakelijk, maar legt extra druk op het intensief benutte MVKK en het bijhorende luchtruim. Goede afstemming daarover tussen de betrokken gebruikers en de bevoegde gezagen heeft daarom prioriteit.

Afsluiting en vooruitblik naar 2de ontwikkeltafel

De kwartiermakers sloten de bijeenkomst af en bedankten alle sprekers en aanwezigen voor hun betrokkenheid.

De tweede ontwikkeltafel staat gepland voor 25 maart 2026 met als thema:

- Wat Den Helder Airport (DHA), gemeente, provincie, ministerie van Defensie, en mogelijk andere betrokken ministeries, kunnen bieden.
- Ontdekkingstocht naar (uitbouw) potentiële samenwerkingen en concretisering van initiatieven rond de drie thema's
- Stappen richting een actieplan voor een daadwerkelijk ecosysteem rondom MVKK/LDH.

Namens Den Helder Airport nodigde Nick Waterdrinker iedereen uit om de volgende ontwikkeltafel te houden op MVKK/LDH, inclusief een rondleiding op de luchthaven (in samenwerking met Defensie).

